

CENY OGŁOSZEN: Na stronie wiersz milimetry mk. 600 — na III stronie mk. 400. — IV mk. 300. Tekst nadstawia m 600. — Drobne ogłoszenia od mk 10 do 30) za wyraz. Najmniej 1500 mk. Ogłoszenia pozamiel scowe o 50 %, zagraniczne 100% drożej. W numerach świętecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Adres dla listów i depesz
ISKRA®, Sosnowiec.
Konto czekowe P. K. O.
Nr. 61553.
Prenumerata wynosi:
marek 9000.
Z odnośzeniem miesięcznie
mk. 10.000.
W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrówką mk. 11.000.
Z przesyłką pocztową
mk. 11.000 miesięcznie.
Zagranicą mk. 20.000.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec. REDAKCJA: Piłsudskiego 4. tel. 64.
ADMINISTRACJA: Dębińska 1, tel. 73.

Będzin, Małachowskiego 7.

Dąbrowa, Sobieskiego 8. Telefon 78.

Kino „SFINKS“

Dziś i dni następne

SOBOWTÓR KOCHANKI

dramat kryminalny w 6 częściach.

Lekarz-dentysta 1144

Marja Bitny-Szlachta

Leczenie, plombowanie.
Pracownia zębów sztucznych.
Przyjmuje od g. 2-ej do 7-ej p. p.
(oprócz niedziel i świąt).
ulica Małachowskiego 16, II p.
w SOSNOWCU.

Dr. med.

Józef HAŁACZ

b. dyrektor szpitala wenerycznego.
Choroby weneryczne i skórne.
Przyjmuje codziennie od 3 — 7 godz.
we wtorki i piątki od 9—11 i 1/2 4—7,
w święta 10—12.

BĘDZIN, Plac 3-go Maja Nr. 4.

Dr. H. Grodziński

b. lekarz szpitala chorób wenerycznych i skórnych 1862
Choroby weneryczne, skórne i włosów.
Przyjmuje od 10—2 i 6—8.
Panie 5—6.
SOSNOWIEC, Kowalska 2 m. 7 (2p.)

Dr. med. K. SERCARZ

lekarz chorób wenerycznych i skórnych (WŁOSÓW).
Badania mikroskopowe.
Przyjmuje od 10—12 i 4—7 wiecz.
w niedzielę i święta od 10—1 po poł.
BĘDZIN, Gziewadzka 14. parter.
1083 TELEFON 31.

Dr. med. SIANOŻECKI

Kobiece choroby. Akuszerja.
Operac. lecz. Elektryczn. Masag.
1070 - Ordyn. 10—3 i 4—7.
KATOWICE, ul. 3-go Maja,
(b. Grundmańska) Nr. 33.
(PLAC WILHELMA). Tel. 1183.

Dr. LUFTSPRINGER

Choroby: skórne, włosów, weneryczne, (niemoc płciowa).
Analizy mikroskopowe.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje 9—12 i 6—8. Panie 5—6
SOSNOWIEC, ulica Modrzewowska Nr. 39, II p.
.657

O kresy wschodnie.

Sosnowiec, 3 czerwca.

Obok kościoła pierwszorzędą rolę na wschodnich kresach odgrywa polska szkoła. Placówkę tę narodową winny rząd i społeczeństwo całe otaczać specjalną pieczą; dążyć do stałego, planowego jej rozwoju i rozkwitu. Skoro w każdej gminie, miejskiej czy wiejskiej, znajdzie się nauczyciel polak-ideowiec, który potrafi w działość kresową wszczepić od lat najmłodszych prze-

konanie, czym ona jest i czym się czuć winna, wpływ tych nowych latorośli na otoczenie, często pod tym względem dostatecznie nieświadomione, oślepiane przez wiek z górą tendencyjnie przez szkołę rosyjską, wyda owoce wprost nieobliczalne. By jednak efekt był tak dodatni, wysyłać musimy na wschodnie kresy ludzi istotnie świadomych kulturalnej i narodowej misji, jaka im

przypadła w udziale. Nie wystarczy tam nauczyć jednego lub drugiego bębna czytać i pisać po polsku, oraz rachunków. Nauczyciela-polaka czeka, krótko mówiąc, misja apostołska; misjonierzem też, propagatorem polskiej myśli winien stać się na owych wschodnich rubieżach, a wówczas powstanie tam zwarty mur obronny, którego nie zniweczą ani prądy, od Uralu wiejące, ani wywrotowa bibuła, przrzucona tak obficie z poza słupów granicznych.

Związać wschodnie kresy z macierzą za pośrednictwem kościoła polskiego i szkoły polskiej — to hasła przewodnie naszej polityki wewnętrznej na dziś, jutro i dalsze doby. Jest to jednak dopiero część programu. Całokształt jego obejmuje coś więcej ponad myśl o własnym podwórku. Polska stanowiła zawsze przedmurze, chroniące zachód od najazdów wschodnich, równocześnie jednak kultura jej promieniowała daleko na wschód, gdzie hen poza Dniepr, po brzegi morza Czarnego. To było jej zaszczytem i chlubą ongi przed rozbiorami. Tym zasadom winna pozostać wierna i dzisiaj, skoro sprawiedliwość powołała ją znowu do życia i czynu twórczego.

O zapędach militarystycznych nie myślimy, nie dybiemy na obce ziemie, granic naszych sąsiadów atakować z bronią w ręku nie mamy zamiaru, dopóki oni nie zapragną wtykać swego nieproszonego nosa w nasze sprawy wewnętrzne. Najazd jednak kulturalny, cywilizacyjny, oparty na zasadach dobra powszechnego i szczęścia ludzkości, dozwolony jest każdemu. Takiej pracy ideowej nikt i nic zarzucić nie może; wpływu jej nie powstrzymają żadne kordony, ni stopy, czy kopce graniczne. A potrzebna ona dzisiaj stokroć więcej, niż przed stuleciami, dzisiejszy bowiem wschód pod względem zdziczenia i obniżenia moralności publicznej znacz-

nie smutniejszy przedstawia obraz od tego, jaki przekazały nam dzieje ubiegłych wieków.

Tadeusz Czacki, fundując w Krzemieńcu rozgłośnie zakłady wychowawczo naukowe, zamierzał stworzyć na kresach wschodnich taką właśnie wymarzoną centralę cywilizacyjną. Wpływ wywarła ona ogromny, podtrzymując wydatnie polsko Wołynia, Podola a częściowo i Ukrainy.

Obecnie rząd polski wskrze-

ślił liceum krzemienieckie na nowo, nosi się z planami, zakreślonymi szeroko. Pchnijmy tam ludzi odpowiednich, a Ateny Wołyńskie staną się na prawdę ogniskiem, z którego myśl polska promieniować będzie na wsze strony i szeroko. Obok Krzemieńca fundujmy szkoły średnie i powszechne; stwórzmy szachownicę niezdobytach placówek obronnych kultury zachodniej, a błogosławić nam będą następne pokolenia.

Nowy rząd.

Sosnowiec, 3 czerwca.

W dniu wczorajszym rząd parlamentarny objął ostatecznie ster państwa w swe ręce. Prezydent ministrów Witos w jednym ekspozycie, wygłoszonym onegdaj w sejmie, zaznajomił nas z zamierzeniami rządu, w których nikt nie mógłby się dopatrzeć nawet cienia reakcji, którą tak straszliwi i straszą wszystkich zwolennicy starego porządku rzeczy. Jesteśmy pewni, że za słowami pójdą czyny, które poprowadzą państwo prostą drogą jeżeli nie do rozkwitu, to w każdym razie do wszechstronnego rozwoju.

Skończyły się rządy eksperymentalne socjalistów i jawnych lub ukrytych przyjaciół bolszewików. Skończyły się próby pozyskania sympatii niemieckich kosztami zrządzenia się praw, zagwarantowanych nam przez traktat wersalski.

Skończyła się polityka w wojsku i jawne popieranie członków tajnych organizacji.

Skończył się romans z żydami, którzy raz wreszcie muszą się nauczyć szanować Polskę, jeśli innych uczuć dla Niej mieć nie mogą.

Bajka niemiecka o państwie sezonowym zniknąć musi, a jej miejsce musi zająć pewność, że Polska jest państwem, zbudowanym na granitowych podstawach, którym nie zachwieje żaden sojusz mniejszościowo-socjalistyczny.

**

Poniżej podajemy najważniejsze dane z życia nowych ministrów.

Premier Wincenty Witos. Urodził się w r. 1874 w Wierzchosławicach w woj. krakowskim. Jako poseł na sejm ustawodawczy, został w r. 1919 prezesem klubu sejmowego p. str. lud. W

latach 1920 i 1921 stanął na czele rządu koalicyjnego.

Min. spraw wewnętrznych dr. W. Kiernik. Urodził się w r. 1879 w Bochni. Do kwietnia 1922 stał na czele główn. urzędu ziemskiego.

Min. skarbu Wł. Grabski należał już do poprzedniego gabinetu.

Min. spraw zagranicznych dr. Marjan Seyda. Urodził się w r. 1879 w Poznaniu. Wybrany w r. 1919 jako poseł na sejm ustawodawczy, pracował dużo w komisji spraw zagr.

Min. oświaty St. Głabiński. Urodzony w roku 1862 w Skolem. studia uniwersyteckie odbył we Lwowie, Wiedniu i Berlinie. W roku 1918 był min. spraw zagranicznych w gabinecie Świeżyńskiego.

Min. handlu Wład. Kucharski. Urodzony w r. 1884 w Krakowie. Ukończył politechnikę we Lwowie ze stopniem inżyniera.

Min. sprawiedliwości Stan. Nowodworski. Urodzony w 1873 w Warszawie, odbył studia prawnicze w Petersburgu, poczem poświęcił się adwokatrze w Warszawie.

Min. rolnictwa Jerzy Gościński. Urodzony w r. 1879 w Warszawie. Był posem do IV dумы. W Polsce niepodległej był szefem sekcji w min. aprowizacji.

Min. robót publicznych dr. inż. Jan Łopuszański. Urodzony w r. 1875 we Lwowie. W r. 1922 był min. robót publicznych w gabinecie Nowaka.

Min. poczt i telegr. Jan Moszczeński. Urodzony we Lwowie w r. 1861. Przeszedł wszystkie szczeble służby pocztowej.

Min. kolei Leon Karliński liczy około 60 lat. Przeszedł wszystkie szczeble służby kolejowej.

Kierownik min. spraw wojsko-

Szykanowanie polaków w Gdańsku.

Gdańsk, 2 czerwca.
W dalszym ciągu odbywa się w Gdańsku szykanowanie polaków. Na porządku dziennym są

wypadki napadania i bicia osób mówiących po polsku. „Dziennik Gdański” zanotował kilka wypadków szykanowania ludności polskiej ze strony Niemców.

Kurjerzy bolszewicy w Gdańsku.

Gdańsk, 2 czerwca.
„Gazeta Gdańska” donosi, że do Gdańska przybywają obecnie stale przynajmniej raz tygodniowo bolszewicy kurjerzy, którzy zamieszkują w hotelach pod fał-

szywym nazwiskiem, jako kupcy lotewscy, estońscy lub litewscy. Kurjerzy ci wymieniają pocztę, przyjeżdżając ze wszystkich państw bałtyckich z Berlinem, poczym wracają do Rosji.

Strajki w Bydgoszczy.

Bydgoszcz, 2 czerwca.
Strajk, który przed kilku dniami wybuchł w kilku fabrykach rozszerzył się obecnie prawie na wszystkie przedsiębiorstwa i zakłady przemysłowe. Do strajku przyłączyli się nadto robotnicy

gazowni, wodociągów i elektrowni. Gazownie i wodociągi uruchomiono przy pomocy oddziału samopomocy. Elektrownia natomiast jest nieczynna, tramwaje nie kursują. Z dzienników uczącała się tylko „Gazeta Bydgoska”.

Układ pocztowy.

Ryga, 3 czerwca.
Starania pośta Jodki, mające na celu uzyskanie bezpośredniej komunikacji pocztowej między Polską a Letgalją, doprowadziły do pomyślnego wyniku. Miano-

wicie, dziś lotewski prezes ministrów Pauluks, zawiadomił urzędownie pośta Jodkę, że z dn. 1 czerwca poczta polska kierowana będzie wprost do Dynaburga, a nie jak dotychczas przez Rygę.

Bolszewicka afera szpiegowska w Finlandji.

Helsingfors, 2 czerwca.
Aresztowano tu funkcjonariusza poselstwa sowieckiego pod zarzutem uprawiania szpiegostwa. Aresztowano pozatem komunistę

Waina, posła do parlamentu oraz radnego z Tammerforsu Mikola za podpisanie odezwy do robotników fińskich, wzywającej ich do walki za Rosję sowiecką.

Pożar opery petersburskiej.

London, 2 czerwca.
Dzienniki donoszą z Petersburga, że pożar zniszczył całkowicie gmach tamtejszej opery. W czasie pożaru wiele ludzi zginęło lub zostało ranionych.

nalnym nowe kredyty na budowę szkół w kwocie 9 miliardów mk.; z tej sumy 4 miliardy zostały przyznane w charakterze pożyczki, 5 miliardów zaś w charakterze zasiłków bezwrotnych.

Na budowę szkół.

Warszawa, 2 czerwca.
Rząd przyznał świeżo miastom i powiatowym związkom komu-

Represje.
London, 2 czerwca.
Daily Express donosi z Bochum, że władze angielskie wydały rozkaz aresztowania wszystkich kierowników strajku w Kolonji.

Sprawozdanie i zestawienie ze stanu kasy Tow. Kolonji Letnich m. Sosnowca od dnia 1-X 1922 roku do dnia 1-VI 1923 roku.

Przychód	Mk.	Rozchód	Mk.
Rok 1922		W 1922 r.	238665
Składki członkowskie	18605	w 1923 r.	3000600
Z magistratu	170000	Gotówka w kasie	15749780
	188605		
Rok 1923			
Teatr	354800		
Bał w dniu 5.1. 1923 r.	1202295		
Zbiórka w Zaczysiu i zabawa w Cuk. warsz.	1935230		
Redakcja Iskry	25000		
Ofiary	350000		
Fundusz zebra-ny u pp. Gerard	500000		
Składki członk.	11000		
Dochód z zabawy w parku w d. 22.V.23r.	14079115		
Zebrano gotówką przez p. J. Olszewską	285000		
Przez p. Jam-rochową	23000		
Ofiara dobro-wolna	35000		
	18800440		
	18989045		18989045

SKLEP Z POKOJEM DO WYNAJĘCIA od 1-go lipca r. b. w murywanym domu, przy ulicy Starososnowieckiej w pobliżu Alei. 2054

Zgłoszenia z wymienieniem rodzaju handlu przyjmuje Administracja „Iskry” pod „Sklep”.

AMERYKAŃSKIE KISZKI solone, najprzedniejszego gatunku, hurtowo i detalicznie, po cenach przystępnych poleca :: ::

A. FRANK — BĘDZIN, ul. Sączewska 27. 2046

Dr. K. Suchodolski wyjechał. Powróci 15 lipca. 2000-3-1

Dr. A. NASIŁOWSKI wyjechał. Wróci w końcu czerwca.

Dr. K. TROPFAUER choroby skórne, włosów i weneryczne. 1277 Analizy. Lampa kwarcowa. Przyjmuje 11—1 i 5—8. Pańie 4—5 SOSNOWIEC, Malachowskiego 5, parter.

FUTRA DAMSKIE i MĘSKIE LISY, KOŁNIERZE WSZELKIE SKORY w wielkim wyborze POLECA SKŁAD FUTER L. Goldsztajn i 938 i N. Tenenberg BĘDZIN ul. Kołtątaja Nr. 14. I PIĘTRO.

1711— NAJTAŃSZY ŚRODEK SKAŻONY SPIRYTUS (denaturowany) do oświetlania, opalania, celów technicznych, dezynfekcyjnych itp. poleca bez ograniczeń: Rozlewnia i hurtowo-detaliczny skład w Sosnowcu, Wiejska 38.

Chrześcijańska Wytwórnia Ubiorów Męskich A. BROZNY SOSNOWIEC, ul. WARSZAWSKA Nr. 6 posiada na składzie w wielkim wyborze od najtańszych do wykwintnych, garnitury marynarkowe, palta letnie i jesienne, płaszcze gumowe, impregnowane i płócienne, marynarki alpagowe, spodnie i kamizelki pojedyncze. UWAGA: Dla panów pracowników biur rządowych i prywatnych otwieram kredyt do 50 proc. ceny kupna. 1409-18

Niniejszym wzywa się p. KAZIMIERZA PAWŁOWSKIEGO, zamieszkałego w Dąbrowie Górniczej, przy ulicy Janowskiej pod Nr. 1, aby do dnia 5-go czerwca r. b. dostarczył sprzedaną nam według umowy z dnia 10 marca r. b. pompę szybową systemu „Szwade” o wydajności 2 m.³ na 1 m., gdyż jeśli w powyższym terminie nie otrzymamy zakupionej pompy, sprawę oddamy do sądu. ZARZĄD T-wa Akc. „Poręba” w Porębie. 2006-2

KONKURS na stanowisko burmistrza m. Czeladzi pow. Będzińskiego. Od kandydatów wymaga się: 1) gruntownej znajomości spraw gospodarki Samorządu miejskiego; 2) wykształcenie wyższe, względnie conajmniej średnie; 3) świadectwa z dotychczasowej pracy oraz działalności społecznej. Posada do objęcia natychmiast. Uposażenie według umowy plus mieszkanie i opał w naturze. Reflektanci zechcą złożyć podania wraz z odpisami świadectw, szczegółowym „curriculum vitae” do Magistratu m. Czeladzi, oraz powołać się na osoby wiarogodne, mogące udzielić o kandydacie referencji. Podania nie uwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 2031

W 6-io kl. LICEUM S. PODKAJOWEJ ul. Kołtątaja nr. 11 Zapisy od 20-go Maja. 1992

BRZozowski i S-ka Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 3 POLECA: maszyny do szycia, do pisania, części i przybory do tychże, oraz warsztat mechaniczno-reperacyjny, przyjmuje wszelkie maszyny biurowe i maszyny do szycia do reparacji. 1906-12 CENY KONKURENCYJNE! — — CENY KONKURENCYJNE!

OGŁOSZENIE. Podaje się do ogólnej wiadomości odbiorców energii elektrycznej, że z dniem 1 maja r. b. na mocy orzeczenia Komisji Rozjemczej z dnia 4-X ub. r. ceny energii i opłaty za dzierżawę liczników będą wynosiły: Mk. 2,450 — za kilowatogodzinę do światła, „ 1,180 — za kilowatogodzinę do motorów, „ 3,920 do 14,700 miesięcznie od ryczałtowych żarówek o silie 16 do 100 świec. Mk. 2,230 i 4,850 miesięcznie za dzierżawę liczników w Sosnowcu do światła względnie motorów. Mk. 3,920 do 14,700 miesięcznie za dzierżawę liczników do urządzeń o mocy 1/2 kw. do 10 kw. w niezastalych miejscowościach. 2036 Elektrownia okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim S. A. w Sosnowcu.

BIURO TECHNICZNE „METEOR” Sosnowiec, ul. Warszawska 6, tel. nr 199 Łódź, ul. Przejazd nr. 16, telefon nr. 1016 2038-3 poleca ze składu: OPONY i DĘTKI DO ROWERÓW i SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, GUMY PEŁNE DO SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH i POWOZÓW WSZELKIE ARTYKUŁY GUMOWE, azbestowe, sportowe, pasy, węże itp!

